

**แนวปฏิบัติที่ดีในการปรับปรุงหลักสูตรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี
และระดับปริญญาโท พ.ศ. 2558**

1. เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

1.1 เปลี่ยนคำนิยามของอาจารย์ ดังนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้ากันได้ไม่เกิน 2 คน

1.2 จำนวน คุณสมบัติ และคุณสมบัติของอาจารย์

1.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

1.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณสมบัติและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

1.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

1.3 การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ประกอบด้วยองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

- (1) การกำกับมาตรฐาน
- (2) บัณฑิต

- (3) นักศึกษา
- (4) อาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2. เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

2.1 เปลี่ยนคำนิยามของอาจารย์ ดังนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบเหตุวิฤกษ์หรือสเหตุวิฤกษ์ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้ากันได้ไม่เกิน 2 คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

2.2 จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

2.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีที่ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีที่ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

2.2.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม(ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

2.2.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

1. กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2. กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

2.2.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์การด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

2.3 ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

2.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 5 คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรณี

2.3.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

2.3.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

2.4 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

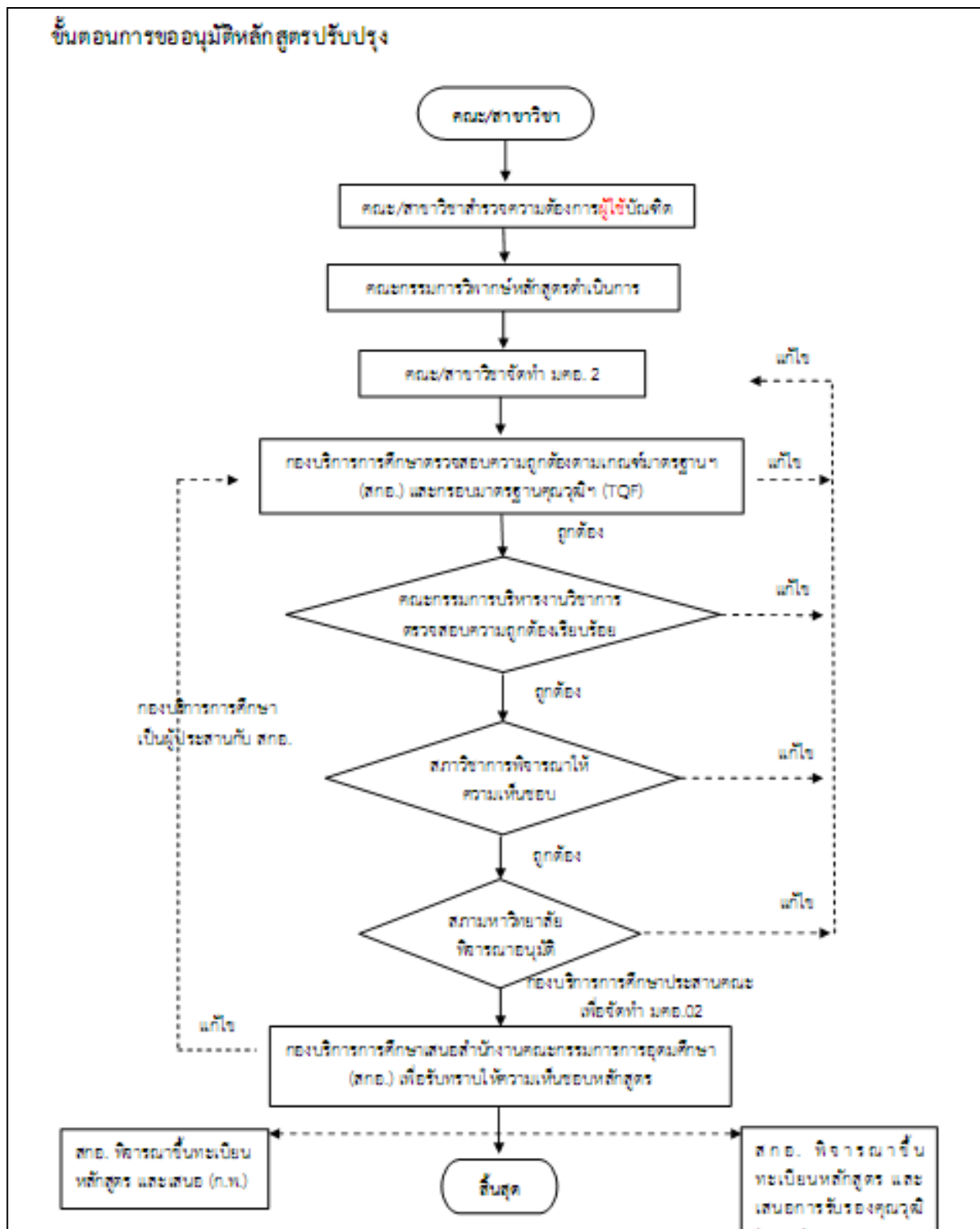
แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

2.5 การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

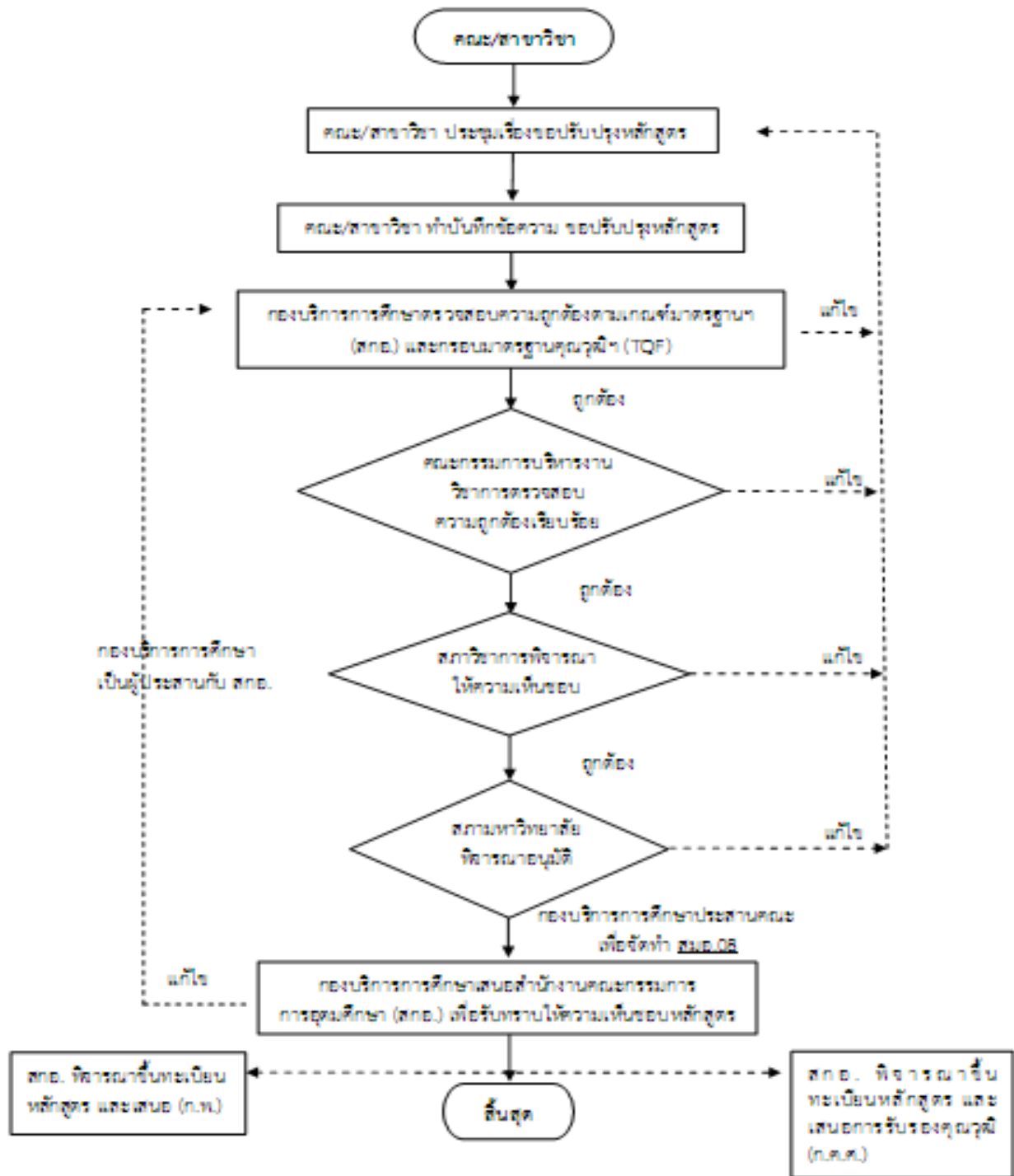
- (1) การกำกับมาตรฐาน
- (2) บัณฑิต
- (3) นักศึกษา
- (4) คณาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

3. เกณฑ์การปรับ มคอ. 2 ให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ก่อนส่งให้ สกอ.รับทราบ การปรับมคอ. 2 มี 2 แบบคือ
- 3.1 ปรับแบบกระทบโครงสร้างซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2 ปรับแบบไม่กระทบโครงสร้างซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุง เล็กน้อย

3.3 การปรับแบบกระทบบโครงสร้างมีวิธีการพิจารณา ดังนี้

- (1) การปรับชื่อวุฒิการศึกษาของหลักสูตร
- (2) เปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

4. แนวทางที่ดีที่ควรปฏิบัติใน มคอ. 2

(1) สรุปรูปการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง มคอ. 2 ปี 2555 และ ปี 2560 ทั้งนี้ หากวิชา General Education มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. 2558 ก็ให้เปรียบเทียบเฉพาะ มคอ. 2 ที่นักศึกษาใช้ในปี พ.ศ. 2555 เทียบกับ พ.ศ. 2560 เท่านั้น โดยให้วิชาในหมวด General Education ที่มีการเปลี่ยนจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาจาก 2 หน่วยกิต/รายวิชาเป็น 3 หน่วยกิต/รายวิชาไม่ถือว่าเป็นการปรับแบบกระทบบโครงสร้างเพราะว่าจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดไม่เปลี่ยนแปลง (30 หน่วยกิต)

(2) ควรระบุหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลักลงใน มคอ. 02 แทนที่จะใส่ลงไปในการเล่น มคอ. 2 เนื่องจากต่อไปนี้หลักสูตรฯจะต้องส่ง มคอ. 02 ไปยัง สกอ. ทุกปี

(3) อาจารย์ในหลักสูตรที่สอนในระดับปริญญาโทจะต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามที่ สกอ. ระบุไว้ แต่ ณ ตอนนั้นมหาวิทยาลัยยังไม่ได้ระบุว่าอาจารย์จะต้องได้คะแนน TOFEL เท่าไรจึงจะผ่านเกณฑ์

(4) อาจารย์ประจำหลักสูตร/รับผิดชอบหลักสูตรควรจะมีชื่ออาจารย์ที่เคยทำงานอยู่ในหลักสูตรอยู่บ้างไม่ควรมีอาจารย์ใหม่ทั้งหมด 5 คน เนื่องจากอาจารย์ที่เคยอยู่ในหลักสูตรมีผลงานอยู่แล้ว

(5) อาจารย์ที่เกษียณอายุราชการแล้วสามารถทำสัญญากับทางมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรได้และจะต้องต่อสัญญารายปีได้

(6) การพิจารณาสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่อาจารย์เรียนจบมานั้น สามารถเข้าไปดูได้ที่ ISED 2013 ซึ่งอยู่บนเว็บไซต์ของ สกอ.

(7) อาจารย์พิเศษจะต้องมีชั่วโมงที่สอนนักศึกษาไม่เกิน 50% ของชั่วโมงที่สอนทั้งหมดในรายวิชานั้นๆ

(8) หลักสูตรจะต้องได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว ก่อนเปิดสอน แต่อาจจะอยู่ในระหว่างการส่งให้สกอ.เพื่อรับทราบได้ในขณะที่เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว ทั้งนี้ในหลักการ หลักสูตรฯปริญญาตรีควรจะต้องเผยแพร่ก่อนเปิดสอนจริงเป็นระยะเวลา 2 ปี ในขณะที่หลักสูตรฯบัณฑิตศึกษาควรจะต้องเผยแพร่ก่อนเปิดสอนจริง 1 ปี

(9) หลักสูตรฯ เมื่อได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้วจะต้องส่ง สกอ. ภายในเวลา 30 วัน

(10) ในหมวดที่ 1 ข้อ 8 อาชีพที่สามารถประกอบอาชีพได้หลังเรียนจบการศึกษา ควรจะเขียนแยกเป็นกลุ่มอาชีพเรียงเป็นบรรทัด ไม่ควรเขียนรวมเป็นย่อหน้าเดียว

(11) ในหมวดที่ 1 ข้อ 9 ชื่อ สกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิของผู้รับผิดชอบหลักสูตร ควรจะเลือกผู้ที่มีคุณวุฒิตรงกับสาขาที่เปิดสอนมากที่สุด และเรียงลำดับลงไปตามคุณวุฒิที่มีความสัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอน ทั้งนี้ อาจจะไม่ต้องคำนึงถึงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงกว่า หรือแม้แต่อายุของอาจารย์ที่มากกว่าก็ได้ วิธีการเขียนระดับคุณวุฒิของอาจารย์ทุกท่านจะต้องเขียนในเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยส่วนมาก เรียงคุณวุฒิปริญญา

เอก โท และตรี ตามลำดับ นอกจากนี้ หากอาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ ก็ควรจะระบุสาขาที่อาจารย์ได้รับ ตำแหน่งทางวิชาการนั้นด้วย ทั้งนี้ ควรนำคำสั่งที่ได้รับการดำรงตำแหน่งทางวิชาการจากมหาวิทยาลัยใส่ลงใน ภาคผนวกด้วย

(12) คณะเทคโนโลยีการเกษตรถือว่าเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ ในขณะที่คณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม หรือคณะวิศวกรรมศาสตร์ ถือเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพ

(13) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะต้องประจำอยู่เพียงแค่หลักสูตรเดียว ยกเว้นหลักสูตรสห วิทยาการในสาขาที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น หากอาจารย์ที่เรียนจบปริญญาตรี และโท ในสาขาเกษตรก็สามารถเป็น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้ แต่หากอาจารย์คนดังกล่าวเรียนจบปริญญาเอกสาขาวิชา บริหารธุรกิจซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเกษตร ไม่สามารถใช้คุณวุฒิปริญญาเอกบริหารธุรกิจเพื่อให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรฯ ได้ แต่ก็ยังคงเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปริญญาตรีในสาขาเกษตรได้เนื่องจาก สกอ. จะ พิจารณาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และโทของอาจารย์คนดังกล่าว ทั้งนี้ อาจารย์ท่านนี้ไม่สามารถไปเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในหลักสูตรอื่นๆ เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจในเวลา เดียวกับที่ตนเองอยู่หลักสูตรเกษตรแล้วด้วยเช่นกัน ยกเว้น จะลาออกจากหลักสูตรฯใดหลักสูตรฯหนึ่งก่อน

(14) ในหมวดที่ 2 ข้อ 2 เหตุผลที่ขอปรับปรุงหลักสูตร ควรจะแสดงในรูปแบบของตาราง เปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนมากขึ้น

(15) ในหมวดที่ 3 ควรจะตรวจสอบรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้องและ สอดคล้องกันทั้งเอกสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การระบุการเปิดสอนในภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ หากมีการเปิดสอนทั้งใน ภาคปกติและภาคพิเศษก็ควรจะเขียนแผนการรับนักศึกษา งบประมาณ และแผนการเรียนทั้ง 2 แบบแยกให้ ชัดเจนและถูกต้องตามหลักการ

(16) ในแผนการศึกษาควรระบุรายวิชาทั้งวิชาบังคับลงไปส่วนวิชาเลือกสามารถระบุเป็น รหัสวิชา XXXXXXX เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกรายวิชาที่ตนเองสนใจได้

(17) การระบุความรับผิดชอบหลัก และความรับผิดชอบรองของรายวิชา (Curriculum mapping) คณะควรจะมาพิจารณาร่วมกันในการกำหนดหากวิชาดังกล่าวเป็นวิชาเดียวกัน รหัสเดียวกัน ใน ทำนองเดียวกับวิชา General Education ที่อาจารย์ในหลักสูตรดังกล่าวและอาจารย์ในคณะ เทคโนโลยีการเกษตรควรจะมาพิจารณาร่วมกันเพื่อให้ได้แนวทางเดียวกัน

(18) การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาจะต้องทวนสอบ 2 ลักษณะคือ 1) การทวนสอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะที่นักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษาและ 2) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลัง นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

(19) หมวดที่ 7 ที่เปลี่ยนแปลงหัวข้อย่อยเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร 2558 นั้น ควรจะต้องพิจารณาหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรฯ ซึ่งปัจจุบันนี้ยังไม่มีผู้เขียนรายละเอียด ในหมวดดังกล่าวจึงต้องให้คณะฯ ทำโครงการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพิจารณาในหมวดนี้อีกครั้งหนึ่งในโอกาส ต่อไป

(20) หากหลักสูตรฯใดไม่รับเด็กนักศึกษาแล้วจะต้องทำเรื่องปิดหลักสูตรฯ แต่ต้องไม่ให้เกิดปัญหาเด็กที่ใช้หลักสูตรฯดังกล่าวยังไม่จบการศึกษา โดยแจ้งให้ สกอ.รับทราบ หรือถ้าไม่รับนักศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาใดก็ให้แจ้งสกอ.ด้วย

(21) ตารางในภาคผนวกจะต้องมีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหลักสูตรปี 2555 และ 2560 แต่ไม่ต้องมีตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหลักสูตรปี 2548 และ 2555

(22) มหาวิทยาลัยควรมีแบบฟอร์มตารางภาคผนวกว่าประกอบด้วยอะไรบ้างเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันในแต่ละหลักสูตร ได้แก่ ภาคผนวก ก (คำอธิบายรายวิชา) ภาคผนวก ข (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีฯ) ภาคผนวก ค (ผลงานทางวิชาการของอาจารย์) ภาคผนวก ง (คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร) ภาคผนวก จ (ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมและหลักสูตรใหม่ที่ปรับปรุง)

(23) แขนงวิชาแตกต่างจากกลุ่มวิชาตรงที่แขนงวิชาจะต้องมีจำนวนหน่วยกิตในแต่ละแขนงมากกว่า 30 หน่วยกิตในขณะที่แต่ละกลุ่มวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่เกิน 30 หน่วยกิต นอกจากนี้ในแต่ละแขนงวิชาจะต้องมีอาจารย์อย่างน้อย 3 คน ในขณะที่กลุ่มวิชาหลายๆกลุ่มวิชาไม่ได้ระบุจำนวนอาจารย์ประจำ/อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(24) การเปลี่ยนแปลงแผนการกระจายความรับผิดชอบหลักรับผิดชอบรอง (Curriculum mapping) สามารถทำได้และเป็นการปรับปรุงหลักสูตรแบบไม่รบกวนโครงสร้าง

5. ประเด็นซักถามจากผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิภูล นุชนวลรัตน์ ภาควิชาการในประเด็นคุณสมบัติของอาจารย์ที่ระบุ ว่า “.....และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง” นั้นหมายถึงอาจารย์สามารถใช้ตำราที่ตนเองเขียนขึ้นเพื่อใช้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้หรือไม่ และหากไม่ได้ใช้ผลงานวิจัยเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าว

วิทยาการไม่ยืนยันคำตอบว่าได้หรือไม่ได้เนื่องจากในการพิจารณาประเด็นของสกอ.จะต้องตั้งคณะกรรมการประชุมและยึดมติที่ประชุมเป็นหลัก แต่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจะต้องมีผลงานวิจัยเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย

อาจารย์เลิศชัย จิตอารีย์ ภาควิชาการในประเด็นถ้าตนเองเขียนบทความวิจัยโดยมีสัดส่วน 20% เนื่องจากในบทความดังกล่าวมีผู้ร่วมเขียนหลายท่าน ในกรณีเช่นนี้ถือว่ามีคุณสมบัติของอาจารย์ตามเกณฑ์หรือไม่

วิทยาการตอบว่ามีชื่ออยู่ในบทความวิจัย/บทความวิชาการก็ถือว่ามีคุณสมบัติการเป็นอาจารย์แล้ว

รองศาสตราจารย์ ดร. ถาวร ฉิมเลี้ยง กล่าวเสริมว่าหากจะนำบทความนี้ไปขอตำแหน่งทางวิชาการเพียงบทความเดียวอาจจะไม่ผ่านเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการเนื่องจากจะต้องมีสัดส่วนในบทความครบร้อยละ 100 ซึ่งอาจจะมีมาจากหลายบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร. ถาวร ฉิมเลี้ยง แจ้งว่าอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา General Education ไม่เปิดสอนในรายวิชาที่หลักสูตรระบุไว้ในหลักสูตรปี พ.ศ. 2555 แต่อาจารย์จะสอนเฉพาะในรายวิชาที่คณะวิทยาศาสตร์ฯ ได้แก้ไขหน่วยกิตจาก 2 หน่วยกิต เป็น 3 หน่วยกิต

วิทยาการแจ้งว่ามหาวิทยาลัยควรที่จะเปิดสอนในรายวิชาที่หลักสูตรระบุไว้ใน มคอ. 2 ในปี 2555 จนเรียนจบเนื่องจากอาจจะมีการลงทะเบียนที่ซ้ำซ้อนรายวิชาขึ้นเนื่องจากเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยกิต

รองศาสตราจารย์ ดร. ถาวร ฉิมเลี้ยง เสนอให้ทำการระบุความรับผิดชอบหลัก และความรับผิดชอบรองของรายวิชาทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรายวิชา General Education และวิชาในสาขาวิชาให้อยู่ในตารางเดียวกัน โดยเสนอให้เพิ่มตรงคำอธิบายทั้ง 5 หมวดให้มีการรวมกันจากสองสาขาวิชา

วิทยาการแจ้งว่า สกอ.อนุโลมให้สามารถมี 2 ตารางโดยแยกรายวิชา General Education และรายวิชาของหลักสูตรฯ เพื่อให้สะดวกต่อการจัดการ แต่ไม่สามารถให้มี 3 ตารางได้

อาจารย์ ดร.วิกันยา ประทุมยศ ถามในประเด็นการกำหนดความรับผิดชอบหลักและความรับผิดชอบรอง (Curriculum mapping) ที่ถูกต้อง

นางสาวคมพร ผาสุกแจ้งว่าในแต่ละรายวิชาจะต้องมีจุดขาวหรือดำ อย่างน้อย 1 จุดภายในแผนการเรียนรู้ในแต่ละด้านซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน ทั้งนี้ ไม่มีกฎเกณฑ์ว่ารายวิชาแต่ละวิชานั้นจำเป็นต้องมีจุดดำหรือขาวในแผนการเรียนรู้ด้านใดด้านหนึ่ง นั่นหมายถึงรายวิชาทั้งหมดในแผนการเรียนรู้แต่ข้อย่อยในแต่ละด้านอาจไม่จำเป็นต้องมีจุดดำหรือขาวเลยก็ได้

ประเด็นที่ได้จากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

- (1) รายวิชา General Education ปรับหน่วยกิตรายวิชาแต่ภาพรวมจำนวนหน่วยกิตไม่เปลี่ยนแปลงดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องปรับแบบกรอบคุณโครงสร้าง
- (2) รายวิชาสลับกันเพียงเล็กน้อยน่าจะปรับแก้แบบไม่กระทบโครงสร้างได้
- (3) สมอ. 08 ต้องปรับแก้เนื่องจากรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากมีอาจารย์เกษียณอายุราชการ

ประเด็นจากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- (1) ต้องการให้กองบริการการศึกษาทำตารางเปรียบเทียบรายวิชาเก่าและรายวิชาใหม่ในหมวดวิชา General Education
- (2) ในกรณีที่มีการปรับปรุงวิชา General Education ให้ระบุในภาคผนวก จ ว่า ปรับปรุง General Education ปี 2560 (2558) ซึ่งตัวเลข 2558 คือปีพ.ศ. ที่คณะวิทยาศาสตร์ฯ ได้ปรับไปแล้ว ทั้งนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง ได้กล่าวเสริมว่าวิชา General Education ปี 2555 และ 2558 มีแค่บางวิชาที่หน่วยกิตไม่ตรงกัน

ไม่มีประเด็นสงสัยจากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหาร

ประเด็นจากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

- (1) ถ้าหลักสูตรบรรยายวิชาฝึกงานออกและใช้วิชาสหกิจศึกษาแทนจะทำได้หรือไม่ วิทยากรตอบว่าต้องไปดูหน่วยกิตของ 2 วิชาที่ว่าตรงกันหรือไม่ และมีลักษณะการเรียนที่แตกต่างกันอย่างไร
- (2) วิชาบังคับของคณะวิทยาศาสตร์สามารถดูได้จากที่ไหนและมีวิธีการเลือกรายวิชาอย่างไร วิทยากรตอบว่า สามารถเลือกได้ตามความเหมาะสมจากตัวเลือกที่คณะวิทยาศาสตร์ฯ เปิดสอน แต่อย่างน้อย 84 หน่วยกิต

ประเด็นจากหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

- (1) หลักสูตรฯไม่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และภาษาอังกฤษ พื้นฐานจึงไม่ต้องปรับในส่วนตรงนี้แต่จากการพิจารณาเบื้องต้นภายในกลุ่มลงความเห็นว่าจะปรับปรุงหลักสูตรแบบครบวงจรเนื่องจากเนื้อหาหลายวิชาควรจะต้องปรับปรุงเนื่องจากใช้ในการเรียนการสอนมา 5 ปีแล้ว
- (2) เสนอให้ทางสกอ.ยกตัวอย่างแบบประเมินผู้ใช้บัณฑิตเพื่อจะได้นำมาสำรวจเพื่อทำการปรับปรุงหลักสูตรฯ แต่วิทยากรแจ้งว่าให้ร่างเองเนื่องจากที่ผ่านมาหลักสูตรฯ ก็ร่างมากันเอง
- (3) อยากทราบเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาวิพากษ์หลักสูตรซึ่งวิทยากรตอบว่ากรณีหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการอาหารถือว่าเป็นหลักสูตรปริญญาตรีวิชาชีพ ในขณะที่สาขาวิชาอื่นเป็นปริญญาตรีวิชาการ ซึ่งปกติแล้วจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 2 คนและภายใน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิน่าจะดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 3 คน และ 1 ใน 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอาจจะเป็นผู้ใช้บัณฑิตก็ได้